

Որով Մար Աբաս կատինայի գերբը որ կը ցուցնէ մեզ զՍիրաթ իբրու համաժամանակ թիրասայ, չի կրնար յառաջ ըլլալ քան զԽորենացի: Չի կրնար դարձեալ իրմէ ետքը ենթադրուիլ, որովհետեւ իբրև գլխաւոր աղբիւր մը կը ծառայէ հայ պատմիչն ամբողջ առաջին գրոցը, ու մասամբ նաև երկրորդին: Ուստի կը հետևի թէ Մովսէս Խորենացի և Մար Աբաս կատինա մի և նոյն անձն են:

Ահաւասիկ ի՛նչպէս անոն մը միայն, վրիպակաւ մուծուած հին նահապետաց ծննդաբանութեան կարգին մէջ, կրնայ ծառայել ի լուսաւորել, թերեւս նաև ի լուծել, գրականական առեղծուած կամ խնդիր մը:

ՆՈՐ ԸՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՑ

ԱՐԱՍԻԱՆԵՐՆ (Աւետիք). Արևելեան ազգերի հին պատմութիւնը: Եգիպտոս, Փիւնիկիա, Միջագետք (Քաղզէ - ասորեասան, Քարէլանիա), Իրան (Մարաստան, Պարսկաստան): Հին գրութիւններով և քարեզնեքով զարգարած: Թիֆլիզ, Տպ. Մ. Գ. Ռոսինեանցի, 1891: 80 մեծ, I-IV — 231 էջ, Գինն 1 րուբլի:

ԳԱԹԸԹՃԻԱՆ (Հ. Յովսէփ Վ.). Հանգանակ հաւատոյ որով վարի Հայաստանեայց եկեղեցի: Վիեննա, Միխիթ. տպարան, 1891: 80 մեծ, 49 էջ:

ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ (Մ.) — Առանին տնտեսութիւն: Վաւերացեալ յՈւսումնական Խորհրդոյ Ոչք. վարչութեան: Կ. պոլիս, Տպագր. Նշան Կ. Պէրպերեան, 1891. 130 էջ 290, Գինն 8 ռուբլու:

ՄԱՅՐ ՅՈՒՅԱԿ ՀԱՅՆԵՐԷ ՁԵՌԱԳՐԱՑ, հրատարակեալ է Միխիթարեան Միտրանութեան:

Հատոր Ա. Աշտոկիս: — Տեար Ա. Յուլյակ հայերէն ձեռագրաց կայսերական Մասնագործարանին է վիեննա: Կազմեց Հ. Յակոբոս Տաշեան. Միխիթ. Ուսումնական, Վիեննա, 1891. Միխիթարեան տպարան: Քառածալ մեծ. երկիշեան. I-VIII — 49 էջ: Գին ֆր. 1.80:

ՓԱՓԱՋԷՆՆՑ (Վ.) — Պատկերներ Հայերի կեանքից: Հրատարակութիւն Արեւիկապետանցի: Հատոր Ա. Մոսկուա, տպ. Մ. Բարխուդարեանց. 1891: 8, էջ. 327. Գինն 1.25 ռուբլի: